

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z wniosku A.W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.
o wysokość podstawy wymiaru zasiłku chorobowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 czerwca 2019 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 19 października 2017 r., sygn. akt XIII Ua [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawczynie na rzecz organu rentowego
kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym,
odstępując od obciążenia wnioskodawczynie tymi kosztami w
pozostałym zakresie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 19 października 2017 r., XIII Ua [...] Sąd Okręgowy w W. zmienił wyrok Sądu Rejonowego [...] W. z 15 lutego 2017 r., VII U [...] zmieniający decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. (organ rentowy) z 6 maja 2016 r., ustalającą dla A.W. (ubezpieczona) najniższą podstawę wymiaru składek dla ubezpieczonych, prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, w ten sposób, że oddalił odwołanie.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Okręgowego wniosła ubezpieczona, zaskarżając go w części, obejmującej zmianę wyroku Sądu Rejonowego i oddalenie odwołanie. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance jej oczywistej zasadności, której ubezpieczona upatruje w naruszeniu prawa materialnego, a mianowicie art. 48 ust. 2 w związku z art. 43 oraz art. 49 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 372 ze zmianami, dalej jako ustawa zasiłkowa) przez uznanie, że w stosunku do ubezpieczonej zachodzi przesłanka do ponownego ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, podczas gdy przerwa między pobieraniem zasiłku z poprzedniego tytułu, a nabyciem prawa do pobierania kolejnego zasiłku nie przekraczała 3-miesięcznego terminu, trwała bowiem zaledwie 9 dni.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną ubezpieczonej organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdza, że występujący w tej sprawie problem dotyczący sposobu ustalenia podstawy wymiaru zasiłku przysługującego ubezpieczonym niebędącym pracownikami w okresie zarówno przed dniem 1 stycznia 2015 r., jak i po tej dacie, w którym to ubezpieczeniu chorobowym wystąpiła przerwa, został już rozstrzygnięty w uchwale Sądu Najwyższego z 25 października 2018 r., III UZP 8/18 (LEX nr 2568420). W uchwale tej Sąd Najwyższy wyraził zaś pogląd, zgodnie z którym w stanie prawnym obowiązującym do 31 grudnia 2015 r. wystąpienie po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego przerwy w podleganiu dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu przez ubezpieczonego niebędącego pracownikiem powoduje, że podstawę wymiaru zasiłku z ubezpieczenia chorobowego tego ubezpieczonego ustala się zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy

zasiłkowej. Nie stosuje się natomiast art. 43 w związku z art. 48 ust. 2 tej ustawy. Uzasadniając ten pogląd, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że sytuacja prawna osoby ubezpieczonej niebędącej pracownikiem powinna być w pierwszej kolejności rozpatrywana przez pryzmat regulacji art. 49 i art. 50 ustawy zasiłkowej. Tylko wówczas, gdy sytuacja takiej osoby nie wypełni hipotezy art. 49 i art. 50 ustawy zasiłkowej, znajdzie zastosowanie art. 43 tej ustawy jako przepis formułujący ogólną zasadę nieustalania na nowo podstawy wymiaru zasiłku. W stanie prawnym obowiązującym od 31 grudnia 2015 r. przepisem szczególnym, mającym pierwszeństwo przed regulacją z art. 43 ustawy zasiłkowej w sytuacji nabycia prawa do zasiłku z ubezpieczenia chorobowego w trakcie okresu ubezpieczenia, do którego osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą przystąpiła z przerwą po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego, a jej niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego tego okresu ubezpieczenia, jest art. 49 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Przerwa w podleganiu ubezpieczeniu chorobowemu oznacza bowiem, że przy ustalaniu wysokości kolejnego zasiłku z ubezpieczenia chorobowego wyłączone są zasady ogólne, w tym zasada wynikająca z art. 48 ust. 1 ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym zasiłek oblicza się od kwoty przychodu (zadeklarowanej) osiągniętego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Przyjęcie za podstawę wymiaru zasiłku przychodu z okresu krótszego jest możliwe, ale pod warunkiem, że będzie to przynajmniej jeden pełny miesiąc kalendarzowy (art. 36 ust. 2 w związku z art. 48 ust. 2 i art. 52 ustawy zasiłkowej). Ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku w związku z niezdolnością do pracy powstałą przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą służył (w stanie prawnym obowiązującym do 31 grudnia 2015 r.) wprost art. 49 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym w takiej sytuacji podstawę wymiaru świadczenia stanowi najniższa miesięczna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za miesiąc, w którym powstało prawo do zasiłku, po odliczeniach, o których mowa w art. 3 pkt 4 - dla ubezpieczonych, dla których określono najniższą podstawę wymiaru. Wystąpienie przerwy w ubezpieczeniu chorobowym (spowodowanej nieprzystąpieniem do dobrowolnego

ubezpieczenia chorobowego w dniu następnym po zakończeniu pobierania zasiłku macierzyńskiego) wyłącza zatem możliwość zastosowania art. 43 ustawy zasiłkowej do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku z tytułu niezdolności do pracy powstałej w kolejnym okresie ubezpieczenia chorobowego i przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego tego ubezpieczenia, albowiem tę sytuację reguluje wprost art. 49 ustawy zasiłkowej.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.